

ג' ל' ר' ב' ר' ל' צ' ל' ר' ב' פ' ר' ש' ת' ה' ש' ב' ר' ע'

ערוכים בידו נחמה ליבוביץ - הסנה הרביעית

יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

שמרת (תשי"ח)

פרק ה'

א. ג... גלכה נא דרך שלטת ימים במדבר ונזבתה... והטוה:

אברבנאל. מקשה: איך צוה יתברך למטה רבנו שיאמר בטמו כוב וסקר? ויותר טוב שיאמר בבאור (=בפרוט): "גלה את העם מתחת סבלות מצריים!"

עקדת יצחק (ר' יצחק ערמה): זאת היתה עצה עמוקה אלוקית להראות לכל חזק לבו וקטי ערפו של פרעה, אשר עליו יצדקו מטפשי ד' ית' ומכותיו הנאמנים, אשר יטלח בו ובעמו והוא: כאשר צוה שלא יבקשו ממנו רק סירפה מהם כעטרה ימים ללכת שלטת ימים במדבר לזבת, ומסתמא יודעין מדבריהם טאחר יטובו, ועט כל זה לא ישמעו!...

ט"ל: אין ספק כי הבקשה הזאת היתה בעקבה, כי לא היתה דעתם לחזור ומאחר שהיא היה מעכבם ומסתעבד בהם בלא סוף דין, אין לתמה אם צוה ה' להתפלל עם העקט. (וע' תהלים י"ח כ"ו וע' רש"י ט"ל)

1. מה הן תשובות עקדת יצחק וט"ל לקושיא אברבנאל?

2. התוכל לענות תשובה אחרת לקושיא הנ"ל?

אב. פסוקים א-ג.

1. לפי דעת ר' סמטון הפאל הירט החתמט משה בדברו עם פרעה בפוטנים וניבים מותאמים ללשון פרעה ולמהלך מחשבותיו האלילי. הוכיח זאת מלשון הפסוקים!

מפרטים רבים כסתומים: מדוע קורו משה ואהרן שבפנוי לשונם (מפסוק א') לפסוק (ג) בדברה אל פרעה בסניה יתקבלו דבריהם על פרעה יותר מאשר דבריהם הראשונים (פ' א')?

נסה לענות על תמיהתם: ולהסביר את סבת השנויים!

ג. טאלות ודיוקים ברט"ל:

1. א ד"ה ואחר באו הטוה לדבריו י"ד ד"ה ויזכו סוטרני בני ישראל ועוד. בראשית ל"ג ס"ז ד"ה וישב ביום ההוא עשו לחכו מה הרעיון המסותף בטלסת המקומות?

2. ג ד"ה פן יפגענו עד (טלכות) מה נאלצו לפרט כך ולא כמסמעו? (וע' ספורנו!)

3. ה הן רבים עתה עם הארץ מה קשה לו?

4. ח "כי נרפיים לטם מה מוסיף את המלים "מן העבודה"?

5. ט "ואל יטעו בדברי סקר מה דאח רש"י לכתב במקום "סקר" שבמקדא - "רוח", מה תקן בזה?

6. יא "אתם לכו קחו לכם תבן מה קשה לו ומה ראה להאריך בפרוטו? מה קשה לו?

8. יד "ויזכו סוטרני בני ישראל אשר שמו עד "לאמר" מה קשה לו?

" ויזכו סוטרני בני ישראל החל מן "למה ויזכו" טלטה קטיים בפסוק מיטב רש"י בדבריו: אלו הם?

סז "ולבנים אומרים לנו עשו מה תקן רש"י בדבריו? העתק את הפסוק בסמני פסוק לפי פרוטו.

(הערה: ברב החמטים הגירסה ברט"ל לא נכונה ויש לגרס ע"פ אברהם ברלינר: ד"ה ולבנים אומרים לנו: עשו כמנין הראשון).

ד. מה קשה לראב"ע בפסוקים הבאים?

1. י"ז ד"ה ויאמר. 2. י"ח ד"ה ועתה לכו עבדו

3. י"ט "ויראו ומה בינו לבין רש"י?

4. כ"א "ויאמרו ירא עד "שהוא עליכם." 5. כ"א ויאמרו ירא החל מן "ודע."

ה. דברי משה - כג.

1. ראב"ע ד"ה וישב; ד"ה ומאז. דמב"ן ד"ה למה הרעות החל מן "אחרי הודיע" עד שבאלה שמות יצבה.

א. טביהם נתקלים בשאלה אחת. מהי?

ב. כמה מחנוד הרמב"ן לתשובת ראב"ע ומתי תשובתו?

2. למה פתח משה את דבריו בכנותו את ישראל בטם "העכ הזה" וסליח ב"עמך"?

ו. תשובת ה' א-ב.

1. ו א עתה תראה. מה טובנה של מלת "עתה" בפסוק זה, מדוע טעה זו ראוייה ביותר?

2. ו ב כי ביד חזקה יטלחה.